

[Statsministeren.]

ringen foreslåede besparelser tages i betragtning, vil der være tale om en betydelig stigning fra i år til næste år. Det må endvidere tages i betragtning, at der sker en meget kraftig vækst også i de kommunale budgetter, og der er derfor ikke tvivl om, at der fra den offentlige sektor som helhed i den kommende tid vil udgå en stigende efterspørgsel efter produktion og arbejdskraft. Regeringens forslag til besparelser på finanslovsforslaget behandles for tiden i finansudvalget. Jeg går ud fra som en selvfølge, at finansudvalget har tilrettelagt sit arbejde på en sådan måde, at der ikke bliver besvær med at få finanslovsforslaget færdigbehandlet her i tinget inden den 1. april.

Dernæst foreslår regeringen, at merværdiafgiften fra 1. april forhøjes fra 10 til 12½ pct. Finansministeren vil som bebudet i dag fremsætte lovforslag herom. I forbindelse med momsforhøjelsen vil der blive foreslået de sociale kompensationer, som er ønskelige af hensyn til bevarelsen af den sociale balance.

Endvidere vil der blive stillet forslag om en ordning, hvorefter den private opsparing kan blive stimuleret. Vi vil bl. a. fremme en hurtigere opsparing gennem afdragene på realkreditlån ved at foreslå en begrænsning af løbetiden for tillægslån.

De forholdsregler, jeg her har nævnt, hører til dem, som man kan kalde forbrugsbegrænsende indgreb. Regeringens økonomiske program omfatter også visse forholdsregler, der tager sigte på at dæmpe pris- og lønudviklingen. Der er således som bekendt allerede gennemført en skærpet prislov omfattende avancement, pligt til anmeldelse til monopoltilsynet af alle vejledende priser for efterfølgende omsætningsled og en bestemmelse om, at sådanne priser herefter ikke må forhøjes uden monopoltilsynets godkendelse, samt endelig et midlertidigt stop for prisforhøjelser på hele området for tjenesteydelser.

Hvad angår fødevarerpriserne, kan jeg oplyse, at landbrugsministerens forhandlinger med landbruget endnu ikke er afsluttet. Landbruget har imidlertid givet til kende, at man er rede til at medvirke til en begrænsning af prisstigningerne ved en midlertidig udsættelse af de forhøjelser, som land-

bruget er berettiget til nu, idet hjemmemarkedspriserne ikke har været omkostningsreguleret siden midten af 1967. Jeg vil i den forbindelse på regeringens vegne rette en tak til landbrugets organisationer for den fordomsfrihed, de har vist ved behandlingen af disse problemer. Lad mig samtidig understrege, at der i regeringen er fuld forståelse for de problemer, dansk landbrug kæmper med. Vi håber, at disse vanskeligheder kun er af midlertidig karakter, og regeringen er enig med landbruget i, at der i denne overgangsperiode må sikres landbruget sådanne vilkår, at landbrugets produktionsapparat og valutaindtjening kan opretholdes. Det har derfor også været vort udgangspunkt, at hjemmemarkedspriserne, ligesom det var regeringens opfattelse, at landbruget ikke under de nuværende forhold selv kunne bære tabene ved den engelske devaluering. Jeg har forhåbning om, at spørgsmålene omkring landbrugets indkomstudvikling og likviditetsproblemer kan blive løst på en efter omstændighederne tilfredsstillende måde.

Blandt de pris- og løndæpende forholdsregler skal jeg endelig nævne, at regeringen har taget op til undersøgelse spørgsmålet om at gøre faste priser og tidsfrister til et vilkår ved licitationer af offentlige bygge- og anlægsarbejder.

Det er regeringens opfattelse, at disse foranstaltninger vil kunne danne baggrunden for en udvikling på penge- og kapitalmarkedet, som vil være til stor gavn for virksomhederne og lette finansieringen af de investeringer, der spiller så stor en rolle for den fortsatte udvikling i produktion og beskæftigelse.

Der skulle nu være mulighed for at gennemføre en sænkning af det høje renteniveau, som gennem en årrække har belastet både erhvervslivet og boligbyggeriet. Der skulle således tilvejebringes en lettelse af erhvervenes finansieringsforhold, og regeringen vil i den forbindelse over for forretningsbankerne fremhæve, at en kreditlettelse i første række bør komme de erhverv til gode, som konkurrerer med udlandet.

Det er endvidere regeringens opfattelse, at der nu må være grundlag for en tilpasning af kvotaerne i obligationsrationeringen,